

**Základní škola a Mateřská škola Ráječko, okres Blansko,
příspěvková organizace**

Č.j.: ŠR / 45 / 2023

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU**

1. Identifikační údaje

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Ráječko, okres Blansko, příspěvková organizace
Adresa školy:	Dlouhá 279, Ráječko, 67902
Ředitel:	Mgr. Romana Dočekalová
Kontakty:	733 138 787 (škola) // 739 004 332 (ŠD I. odd.) 773 318 316 (ŠD II. odd.) email: skola@rajecko.cz web školy: www.zsrajecko.cz
Vychovatelka:	Helena Musilová Miroslava Kneslová
Zřizovatel:	Obec Ráječko, Náměstí 1. máje 250, 679 02 Rájec - Jestřebí
Kontakty:	516 432 629 // ourajecko@rajecko.cz
Zařazení do sítě škol:	6. 3. 1996
Platnost dokumentu od:	4. 9. 2023
Účinnost dokumentu od:	11. 9. 2023

Podpis ředitelky školy:

Razítko školy

2. Charakteristika zařízení

Školní družina (dále ŠD) se zabývá mimoškolní výchovou založenou na pedagogice volného času, která tvoří mezistupeň mezi výchovou ve škole a výchovou v rodině.

Její hlavní poslání je poskytovat účastníkům v klidném a bezpečném prostředí zájmové vzdělávání, možnost odpočinku a relaxace po školním vyučování.

Školní družina se nachází v prostorách školy a má dvě oddělení. Její celková kapacita je 50 účastníků.

Doklad o ukončeném zájmovém vzdělávání se v ŠD nevydává.

3. Cíle zájmového vzdělávání

- respektování a rozvíjení osobnosti účastníka
- umožnění seberealizace účastníka v kolektivních, individuálních a řízených aktivitách
- prevence sociálně patologických jevů
- vést účastníka k účinnému využívání volného času
- začlenění cílů ekologické výchovy do průběžné činnosti ŠD
- ovlivňování vztahu k přírodě, odpovědnosti za jednání vůči životnímu prostředí
- utváření pozitivních vztahů mezi účastníky
- vést k rozvoji logického myšlení
- rozvíjet schopnost najít si své místo ve skupině
- rozvíjet estetické cítění
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu
- vést k trpělivosti samostatně tvořit a pracovat
- prožívat radostné chvíle, jistotu a bezpečí

Činnost školní družiny je zaměřena tak, aby vyhovovala požadavkům režimu dne účastníka, duševní hygieny, střídání klidných a pohybově náročných činností, práce a odpočinku, organizovaných a spontánních činností.

Je nezbytné, aby vyhovovala potřebám a zájmům účastníků a zároveň respektovala jejich věkové zvláštnosti.

4. Délka zájmového vzdělávání

Účastníci se scházejí ráno od 6:30 do 7:40 hodin. Po příchodu jsou zapsáni do docházkového sešitu a v 7:40 se za doprovodu vychovatelky rozcházejí do svých tříd, kde nad nimi přebírá dohled vyučující.

Oběd v ŠD probíhá od 11:40 – 13:00 dle rozpisu jednotlivých ročníků. Po obědě do 14:00 hodin probíhají následující činnosti:

- Činnost odpočinková – společenské a deskové hry, četba, vyprávění, námětové hry
- Činnost rekreační – pobyt venku, vycházky, hry na hřišti a v okolí školy

Od 14:00 – 15:00 probíhá činnost zájmová – sportovní, výtvarná a estetická, přírodovědná, hudební.

Od 15:00 může probíhat příprava na vyučování – upevňování znalostí nabytých ve školním vyučování, didaktické hry, užití PC.

Provoz školní družiny končí s odchodem posledního účastníka, nejdéle v 16:30.

5. Formy zájmového vzdělávání

- Příležitostné (sportovní turnaje, výstavy, besedy...)
- Pravidelné (odpočinková a rekreační činnost, výtvarné a pracovní činnosti, příprava na vyučování...)
- Spontánní (volné hry účastníků v ranní družině)

Základem veškerých činností ŠD je aktivita založená na vytváření zážitků, které by měly sloužit k rozšiřování vědomostí, dovedností, a navozovat kladné emoce. Tato aktivita také pomáhá vytvářet správné vztahy účastníků k okolí, k sebeobsluze a společenským návykům.

Činnosti v ŠD respektují základní požadavky pedagogiky volného času, kterými jsou dobrovolnost, zajímavost, zájmovost a snaha o podpoření aktivity účastníků.

6. Obsah a časový plán

Naše školské zařízení stanovuje délku sestavení plánu na dobu, kterou ve svém výhledu zvládne. Vzhledem k otevřenosti a dobrovolnosti zájmového vzdělávání jde v tomto bodě jen o deklarování nabídky rozsahu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. Časový plán vytváříme celoroční a kreativně reagujeme na možné měněné podmínky, propojování či přesouvání témat během dlouhodobé docházky účastníků do školského zařízení. Časový plán je aktualizován pro nový školní rok formou přílohy.

Kompetence k učení

- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- dokončuje započatou práci
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů
- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- umí pracovat s informacemi

Kompetence k řešení problémů

- dokáže vyřešit problém či požádat o pomoc druhého
- rozlišuje správná a chybná řešení
- umí vyhledat informace k řešení problému
- chápe svoji zodpovědnost za svá rozhodnutí
- dokáže obhájit svoje rozhodnutí

Komunikativní kompetence

- samostatně vyjadřuje své myšlenky
- dokáže naslouchat názorům druhých
- umí se zapojit do diskuse
- dokáže prezentovat svoji práci slovním projevem

Sociální a personální kompetence

- vede účastníky ke spolupráci
- učí se plánovat a organizovat
- zodpovídá za své jednání a nese důsledky
- učí účastníky rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým
- má upevněné hygienické návyky
- rozvíjíme u účastníků schopnost vnímat nespravedlnost, agresivitu, šikanu a umět se bránit

Občanské kompetence

- uvědomuje si svá práva, práva druhých a respektuje je
- váží si práce druhých
- dokáže pomoci druhým
- zná či vnímá tradice, historii a kulturu
- uvědomuje si hodnotu majetku
- ohleduplnost k přírodě

Kompetence k trávení volného času

- umí trávit účelně volný čas
- zná možnosti smysluplného využití volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti
- rozvíjí své zájmy

7. Podmínky přijímání uchazečů

Vychovatelka zajišťuje přihlašování a odhlašování účastníků, předávání informací zákonným zástupcům, vyřizování námětů a stížností.

Přihlašování a odhlašování účastníků z ŠD je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců.

O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě kritérií pro přijetí žáků do ŠD.

Při zápisu do školní družiny jsou zákonní zástupci účastníka prokazatelně seznámeni s vnitřním řádem školní družiny.

8. Průběh a ukončování vzdělávání

Zájmové vzdělávání v ŠD probíhá během školního roku od září do června. V době hlavních prázdnin se činnost ŠD přerušuje.

9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je postupováno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Vychovatelka ŠD úzce spolupracuje se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je ŠPP seznámena se závěry odborného vyšetření žáka v poradenských zařízeních. Při vzdělávání těchto žáků probíhá intenzivní spolupráce také s rodiči. Je zohledněno přiměřené zatížení v případě

pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

10. Ekonomické a materiální podmínky

Oddělení školní družiny jsou vybavena základním sportovním a výtvarným vybavením, stolními a deskovými hrami a stavebnicemi pro danou věkovou kategorii.

Jedno oddělení ŠD je umístěno ve vlastních prostorách, které slouží také pro provoz ranní družiny. Druhé oddělení je umístěno v učebně II. K dispozici je také počítačová učebna.

V areálu školy je možné využít hřiště s herními prvky a hřiště na míčové (pohybové) hry.

Prostory ŠD umožňují příležitost k odpočinku, k samostatné intelektuální aktivitě i k jiným zájmovým činnostem a hrám. Cílem je, aby se zde účastníci cítili příjemně.

K ostatním činnostem má ŠD k dispozici počítače, CD přehrávač, a dále může využívat veškeré vybavení základní školy (kopírky, interaktivní tabule, atd.).

11. Personální podmínky

V oddělení zajišťuje zájmové vzdělávání vychovatelka. Vychovatelka je iniciátorkou a průvodkyní účastníků při nabízených činnostech, které může řídit přímo i nepřímo. Navozuje jednotlivé činnosti, k těmto činnostem účastníky motivuje, umožňuje jim rozvíjet jejich zájmy a spolu s účastníky jednotlivé činnosti a jejich výsledky hodnotí. Smyslem její práce je probouzet v účastnících aktivní zájem o okolí, rozvíjet jejich přirozenou zvědavost, chuť navazovat sociální kontakty, rozvíjet komunikaci a přátelské vztahy v kolektivu.

Vychovatelka se průběžně vzdělává v rámci DVPP a splňuje kvalifikační předpoklady dané platnými zákonnými normami.

12. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Vychovatelka zajišťuje bezpečnost účastníků po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Na začátku školního roku účastníky poučí o bezpečném chování v prostorách školy a ŠD, o zákazu svévolného opuštění ŠD, chování v ŠD i mimo ni a o ochraně zdraví svého i spolužáků.

Poučení zapisuje do třídní knihy. Úraz nebo poranění účastník ihned hlásí vychovatelce, která provede opatření k zajištění první pomoci a informuje zákonné zástupce zraněného účastníka. Úrazy účastníků jsou evidovány v knize úrazů (společná evidence za celou ZŠ).

Bezpečnost ve všech prostorách, využívaných ŠD, je zajištěna školním řádem ZŠ a vnitřním řádem ŠD.

13. Obsah

Úvodní strana

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika zařízení
3. Cíle zájmového vzdělávání
4. Délka zájmového vzdělávání
5. Formy zájmového vzdělávání
6. Obsah a časový plán
7. Podmínky přijímání uchazečů
8. Průběh a ukončování vzdělávání
9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
10. Ekonomické a materiální podmínky
11. Personální podmínky
12. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví
13. Obsah